

KRISTIN
HANNAH

Od autorky bestselleru Slávik

PROTI
VETRU

Lindeni

Proti vetru

Vyšlo aj v tlačovej podobe

Objednať môžete na
www.lindeni.sk
www.albatrosmedia.sk

Ljndeni

Kristin Hannah

Proti vetru – e-kniha

Copyright © Albatros Media a. s., 2022

Všetky práva vyhradené.
Žiadna časť tejto publikácie nesmie byť rozširovaná
bez písomného súhlasu majiteľov práv.

ALBATROS **MEDIA**

PROTI VETRU

K R I S T I N
H A N N A H

P R O T I
V E T R U

Ljndeni

Oci, toto je pre teba

PROLÓG

Nádej je minca, ktorú nosím so sebou, americký cent, čo mi dal muž, do ktorého som sa zaľúbila. Niekedy som na svojej ceste mala pocit, akoby ten cent a nádej, ktorú mi dával, boli to jediné, čo ma držalo pri živote.

Prišla som na západ, lebo som hľadala lepší život, ale môj americký sen sa zmenil na nočnú moru chudoby, tvrdej driny a chamtivosti. Tieto posledné roky boli poznamenané stratami práce, domova, jedla.

Pôda, ktorú sme mali radi, nás všetkých zničila, ešte aj tvrdošijných starých mužov, ktorí kedysi hovorili o počasí a blahoželali si navzájom ku skevej úrode pšenice. *Chlap tu musí bojovať, aby prežil*, hovorili si.

Chlap.

Vždy to bolo o chlapoch. Akoby si mysleli, že variť, upratovať, rodiť deti a starať sa o záhradu nič nie je. Ale my ženy z Veľkých prerií sme robili od svitu do mrku, aj my sme lopotili na obilných farmách, kým sme neboli rovnako vysušené a spečené ako pôda, ktorú sme mali rady.

Keď niekedy zatvorím oči, prisámbohu cítim chuť toho prachu...

1921

Zničit' zem znamená zničit' svoje deti.

WENDELL BERRY
FARMÁR A BÁSNIK

JEDEN

Elsa Wolcottová bola nútená stráviť roky v samote, čítať vymyslené dobrodružstvá a predstavovať si iné životy. Vo svojej pustej spálni bola obklopená románmi, ktoré sa stali jej druhmi, a niekedy sa odvážila snívať o vlastnom dobrodružstve, ale nestávalo sa to často. Rodina jej stále opakovala, že choroba, ktorú pretrpela v detstve, zmenila jej život a urobila z nej krehkú, osamelú ženu, a keď mala dobré dni, aj tomu verila.

Keď mala zlé dni ako dnes, vedela, že v rodine bola vždy outsiderkou. Veľmi rýchlo vycítili jej nedostatky, videli, že medzi nich nezapadá.

Ustavičné odmietanie jej spôsobovalo bolesť, pocit, že stratila niečo nepomenovateľné, neznáme. Elsa to prežila vďaka tomu, že bola tichá, nevyhľadávala pozornosť, vyrovnala sa s tým, že ju ľúbia, ale nepáči sa im. Tá bolesť bola taká bežná, že si ju málokedy všimla. Vedela, že nemá nič spoločné s chorobou, ktorej pripisovali jej odmietanie.

No keď teraz sedela v salóne vo svojom obľúbenom kresle, zatvorila knihu, čo mala na kolenách, a zamyslela sa nad tým. *Vek nevinnosti* v nej čosi prebudil, nástojčivo jej pripomenul, ako čas letí.

Zajtra má narodeniny.

Dvadsaťpäť rokov.

Podľa väčšiny ľudí bola mladá. V tom veku muži pili domácu pálenku, bezhlavo jazdili na autách, počúvali ragtime a tancovali so ženami, ktoré nosili na hlave čelenky a šaty lemované strapcami.

Pokiaľ išlo o ženy, bolo to iné.

Keď žena dovŕšila dvadsať rokov, jej nádeje začali slabnúť. V dvadsiatich dvoch rokoch sa v meste a v kostole začalo šepkať, ľudia na ňu vrhali dlhé, smutné pohľady. V dvadsiatich piatich boli kocky hodené. Slobodná žena sa stala starou dievkou. „Je na ocot,“ hovorili ľudia, krútili hlavou a tľoskali jazykom, že stratila možnosti. Ľudia zvyčajne uvažovali, prečo sa dokonale normálna žena z dobrej rodiny stala starou dievkou. Ale v Elsinom prípade to všetci vedeli. Hovorili o nej, akoby si mysleli, že je hluchá. *Chudera, kosť a koža. Ani zďaleka nie je taká pekná ako jej sestry.*

Krása. Elsa vedela, že to je podstata problému. Nebola príťažlivá. Keď mala dobrý deň a na sebe svoje najlepšie šaty, neznámy by možno povedal, že nevyzerá zle, ale nič viac. Bola priveľmi vysoká, priveľmi chudá, priveľmi bledá, priveľmi neistá.

Elsa bola na svadbách oboch svojich sestier. Ani jedna z nich ju nepožiadala, aby s ňou stála pred oltárom, a Elsa to chápala. Merala takmer meter osemdesiat a bola vyššia než družbovia, pokazila by fotografie a pre Wolcottovcov bol vonkajší dojem všetko. Jej rodičia si ho nado všetko cenili.

Človek nemusel byť génius, aby videl Elsinu cestu životom a jej budúcnosť. Zostane v rodičovskom dome na Rock Road, bude sa o ňu starať slúžka Maria, ktorá sa odnepamäti starala o ich domácnosť. Keď raz Maria odíde do dôchodku, bude sa o rodičov starať Elsa, a keď odíde, zostane sama.

A čo môže svetu ukázať? Ako ohodnotia jej čas na tejto zemi? Kto si ju bude pamätať a prečo?

Zatvorila oči a oddala sa známemu snu, ktorý dlho prechovávala. Predstavovala si, že žije kdesi inde. Vo vlastnom dome. Počuje smiech svojich detí. Jej detí.

Bude žiť, nielen existovať. O tom snívala, o svete, v ktorom jej život a možnosti nebudú poznačené reumatickou horúčkou, ktorú prekonalala ako štrnásťročná, a v tom živote objaví nepoznanú silu a nebudú ju posudzovať iba podľa výzoru.

Predné dvere sa s buchotom otvorili a do domu s dupotom vošla jej rodina. Dohrnuli sa ako vždy, trkotali a smiali sa, na čele s jej statným otcom, červeným od pitia, a po oboch jeho stranách jej krásne mladšie sestry, zadný voj tvorila jej elegantná mama a rozprávala sa s peknými zaťmi.

Otec zastal. „Elsa,“ oslovil ju, „prečo si ešte hore?“

„Chcela som sa s tebou porozprávať.“

„O tomto čase?“ začudovala sa mama. „Si akási červená. Nemáš horúčku?“

„Už roky som nemala horúčku, mama, ako dobre vieš.“ Elsa vstala, žmolila si ruky a hľadela na rodinu.

Teraz, premýšľala. Musí to urobiť. Nemôže znova stratiť odvalu.

„Papa.“ Povedala to príliš ticho, nepočuli ju, a tak skúsila znova a zvýšila hlas: „Papa.“

Pozrel na ňu.

„Zajtra budem mať dvadsaťpäť rokov,“ začala Elsa.

Jej mamu to podráždilo. „To vieme, Elsa.“

„Áno, samozrejme. Chcem len povedať, že som dospela k rozhodnutiu.“

To ich utíšilo.

„Ja... v Chicagu je vysoká škola, na ktorej sa dá študovať literatúra a prijímajú aj ženy. Rada by som sa prihlásila...“

„Elsinore,“ zvolal otec, „načo potrebuješ vzdelanie? Bola si taká chorá, že si nemohla dokončiť strednú školu. To je absurdný nápad.“

Ťažko sa jej tam stálo, keď im v očiach videla svoje zlyhania. *Bojuj. Bud' odvážna.*

„Vieš, papa, som dospelá žena. Naposledy som bola chorá v štrnástich rokoch. Mám dojem, že doktor sa unáhlil. ..., keď mi stanovil diagnózu. Už mi je dobre. Naozaj. Mohla by som sa stať učiteľkou. Alebo spisovateľkou...“

„Spisovateľkou?“ zvolal papa. „Máš skrytý talent a my o ňom nevieme?“

Jeho pohľad ju schladil.

„Je to možné,“ odvetila chabo.

Papa sa obrátil na Elsinu mamu. „Pani Wolcottová, dajte jej niečo na upokojenie.“

„Nie som hysterická, papa.“

Elsa vedela, že je koniec. Tento boj nevyhrá. Musí byť ticho, držať sa z dohľadu, neukazovať sa svetu. „Je mi dobre. Idem hore.“

Odvrátila sa od rodiny, teraz na ňu už nikto nepozeral, tá chvíľa po minula. Akosi sa rozplynula.

Bola by radšej, keby nikdy nečítala *Vek nevinnosti*. Načo bola dobrá tá nevyslovená túžba? Nikdy sa nezaľúbi, nikdy nebude mať vlastné deti.

Keď kráčala hore schodmi, zdola počula hudbu. Počúvali nový gramofón.

Zastala.

Chod' dolu, sadni si na stoličku.

Prudko zatvorila dvere na svojej izbe, nevpustila dnu zvuky zdola. Neprivítali by ju tam.

V zrkadle nad stojanom s lavórom uvidela svoj odraz. Jej bledá tvár vyzerala, akoby ju napli neláskavé ruky, takže mala špicatú bradu. Dlhé hodvábné blond vlasy mala riedke a rovné, keď boli v móde vlnité. Mama jej nedovolila, aby si ich dala ostrihať, ako sa v tom čase nosilo, vyhlásila, že krátke budú vyzeráť ešte horšie. Elsa bola po každej stránke bezfarebná, len oči mala výrazne modré.

Zažala nočnú lampu a vzala z nočného stolíka román, ktorý si na dovšetko cenila.

Memoáre kurtizány.

Elsa sa uložila do postele a ponorila sa do toho škandalózneho príbehu, cítila desivú, hriechnu potrebu dotýkať sa sama seba a takmer sa jej poddala. Bolesť, ktorú v nej vyvolávali tie slová, bola takmer neznesiteľná, fyzická bolesť túžby.

Zatvorila knihu, teraz sa cítila ako vyvrhel, bolo to ešte horšie, než keď začala. Bola nepokojná, neukojená.

Ak neurobí niečo drastické, jej budúcnosť bude rovnaká ako súčasnosť. Zostane v tomto dome celý svoj život, jej dni aj noci budú poznačené chorobou, ktorú prekonala pred desiatimi rokmi, a nepríťažlivým výzorom, ktorý nemôže zmeniť. Nikdy nespozná vzrušenie z dotykov muža ani útechu manželskej postele. Nikdy nebude držať v náručí vlastné dieťa. Nikdy nebude mať vlastný domov.

V TÚ NOC ELSU sužovala túžba. Na druhé ráno vedela, že musí niečo urobiť, aby zmenila svoj život.

Ale čo?

Každá žena nie je krásna, ba ani len pekná. Aj iné dievčatá v detstve prekonali horúčku a žijú naplno. Pokiaľ to mohla posúdiť, to poškodenie srdca, ktoré utrpela, bola len domnienka lekárov. Ani raz jej neprestalo biť ani nespôsobilo dôvod na ozajstné znepokojenie. Musí veriť, že má v sebe vytrvalosť, aj keď si ju nikdy nepreverila. Ako si tým môže byť niekto istý? Nikdy jej nedovolili behať, hrať sa ani tancovať. V štrnástich rokoch musela nechať školu, takže nikdy nemala nápadníka. Väčšinu života strávila vo svojej izbe, vymýšľala si príbehy, dokončila svoje vzdelanie sama.

Vo svete musia byť možnosti, ale kde ich má hľadať?

V knižnici. V knihách sú odpovede na všetky jej otázky.

Ustlala si posteľ, prešla k stojanu s lavórom a prečesala si blond vlasy dlhé po pás, zaplietla si ich do vrkočov, potom si obliekla jednoduché tmavomodré krepové šaty, dala si hodvábne pančuchy a čierne loďičky na vysokom podpätku. Klobúčik, kozinkové rukavičky a kabelka doplnili jej odev.

Zišla po schodoch, bola rada, že mama v tú skorú rannú hodinu ešte spí. Mame sa nepáčilo, keď sa Elsa namáhala, s výnimkou nedeľných bohoslužieb, vtedy mama žiadala zhromaždenie, aby sa modlilo za El-sino zdravie. Elsa vypila šálku kávy, potom sa vybrala do slnečného májového rána.

Pred ňou sa rozkladal úzky pás texaského mesta Dalhart, prebúdžalo sa do žiarivého slnka. Hore-dolu popri drevených promenádach sa otvárali dvere, ľudia obracali tabuľky ZATVORENÉ. Za mestom, pod šírou modrou oblohou sa ťahali do diaľavy Veľké prérie, more úrodnej pôdy.

Dalhart bol sídlom okresu a hospodárstvo prekvitalo. Odkedy tedaľ viedla železnica z Kansasu do Nového Mexika, Dalhart sa rozrástol. Na obzore sa vynímala nová vodná veža. Prvá svetová vojna zmenila tieto akre na zlatú baňu pšenice a kukurice. *Pšenica vyhrá vojnu!* Tie slová ešte vždy naplňali farmárov hrdosťou. Urobili, čo bolo treba.

Keď po čase prišiel traktor, zjednodušil im život, a dobré roky – vďaka dažďu a vysokým cenám – umožnili farmárom obrábať viac pôdy a pestovať viac pšenice. Na sucho v roku 1908, na ktoré spomínali starší ľudia, sa už zabudlo. Celé roky vytrvalo pršalo, všetci v meste zbohatli, a dobre zarobil aj jej otec, ktorý prijímal hotovosť aj zmenky za poľnohospodárske náradie, ktoré predával.

V to ráno sa pred bistro zišli farmári a rozprávali sa o cenách za žito, ženy viedli deti do školy. Ešte pred pár rokmi boli na uliciach konské povozy, teraz tam bafkali automobily smerujúce do zlatej budúcnosti, klaksóny trúbili, z výfukov vychádzal dym. Dalhart bolo mestečko – rýchlo sa menilo na mesto –, kde sa večere kupovali v škatuliach, na námestiach sa tancovalo a v nedeľu sa konali bohoslužby. Vďaka tvrdej práci a rovnako zmyšľajúcim ľuďom si všetci žili v blahobyte, ktorý im prinášala pôda.

Elsa vstúpila na drevenú promenádu vedúcu popri Main Street. Pri každom kroku sa dosky mierne prehýbali, takže mala pocit, akoby nadskakovala. Z odkvapových rúr viselo zopár črepníkov s kvetmi, ktoré dodávali mestečku potrebné farby. O kvety sa s láskou staral spolok okrasy mesta. Prešla okolo hypotekárnej banky a nového autorizovaného predajcu Fordu. Ešte vždy ju ohromovalo, že človek môže vojsť do predajne, vybrať si automobil a v ten istý deň sa odviezť domov.

Vedľa nej otváral dvere obchod s rozličným tovarom a jeho majiteľ, pán Hurst, vyšiel von s metlou. Oblečenú mal košeľu s vyhrnutými rukávami, takže sa mu vynímali mäsité predlaktia. Jeho červenej tvári do-

minoval okrúhly nos ako požiarny hydrant. Bol to jeden z najbohatších mužov v meste. Bol nielen majiteľom obchodu s rozličným tovarom, ale aj bistra, zmrzlinárne a lekárne. Iba Wolcottovci žili v meste dlhšie. Patrili k tretej generácii Texasanov a boli na to hrdí. Elsin milovaný starý otec Walter si až do svojej smrti hovoril, že je texaský ranger.

„Zdravím, slečna Wolcottová,“ povedal obchodník a odhrnul si z čerenej tváre tých pár prameňov vlasov, ktoré ešte mal. „Zdá sa, že bude krásny deň. Idete do knižnice?“

„Idem,“ odvetila. „Kam inam?“

„Dostal som nový červený hodváb. Povedzte to sestram. Boli by z neho pekné šaty.“

Elsa zastala.

Červený hodváb.

Nikdy nemala na sebe červený hodváb. „Ukážte mi ho, prosím vás.“

„Ach, samozrejme! Mohli by ste ich prevapit.“

Pán Hurst vošiel do obchodu. Všade, kam Elsa pozrela, videla farbu: debničky plné hrachu a jahôd, kopy levanduľového mydla zabaleného v hodvábnom papieri, vrecká múky a cukru, poháre s kyslými uhorkami.

Viedol ju popri porceláne, príbore a poskladaných pestrofarebných obrusoch a zásterách ku kope látok. Chvíľu sa v nich prehŕňal, potom vytiahol bal rubínovo červeného hodvábu.

Elsa si stiahla rukavičky, odložila ich bokom a načiahla sa za hodvábom. V živote nemala v rukách nič také jemné. A dnes má narodeniny...

„Charlotte sa to hodí k vlasom...“

„Ja si ho vezmem,“ vyhlásila Elsa. Nevyslovila slovo *ja* príliš dôrazne? Nebolo to hrubé? Áno, zrejme bolo. Pán Hurst si ju zvláštne obzeral.

Potom zabalil látku do hnedého papiera, previazal balíček povrázkom a podal jej ho.

Elsa už bola na odchode, keď zazrela striebornú členku posiatu ligotavými korálikmi. Presne takú by si dala na hlavu grófká Olenská z *Veku nevinnosti*.

KEĎ SA ELSA vracala domov z knižnice, pritískala si na hrud' hnedý balíček s červeným hodvádom.

Otvorila ozdobnú čiernu bránu z tepaného železa a vstúpila do sveta svojej matky – do dokonale upravenej záhrady voňajúcej jazmínom a ružami. Na konci chodníčka lemovaného živým plotom stál veľký dom Wolcottovcov, ktorý postavil krátko po občianskej vojne jej starý otec pre ženu, ktorú miloval.

Else starý otec chýbal každý deň. Bol to búrlivák, ktorý si rád vypil a hádal sa, ale čo mal rád, mal rád neviazane. Celé roky smútil za manželkou. Bol jediný Wolcott okrem Elsy, ktorý rád čítal a vždy sa v rodinných hádkach postavil na jej stranu. *Neboj sa smrti, Elsa. Obávaj sa, že nebudeš žiť. Buď odvážna.*

Od jeho smrti jej nikto nič také nepovedal a veľmi jej chýbal. K jej najkrajším spomienkam patrili jeho príbehy o nezákonných starých časoch v Texase, Larede, Dallase a Austine, ale aj na Veľkých prériách.

Určite by chcel, aby si kúpila ten červený hodváb.

Mama zdvihla pohľad od ruží, posunula si nový slamený klobúk dozadu a spýtala sa: „Elsa, kde si bola?“

„V knižnici.“

„Mala si povedať ockovi, aby ťa odviezol. Taká prechádzka je nad tvoje sily.“

„Je mi dobre, mama.“

Namojveru, akoby niekedy chceli, aby ochorela.

Elsa pevnejšie stisla balíček s hodvádom.

„Choď si ľahnúť. Dnes bude horúco. Povedz Marii, aby ti urobila limonádu.“ Potom mama znova začala strihať ruže a kládla ich do pleteného košíka.

Elsa prešla k dverám a vstúpila do tieňa vnútri. V tie dni, keď malo byť horúco, boli zatiahnuté všetky žalúzie. V tejto časti štátu to znamenalo veľa dní v tme. Keď za sebou zatvorila dvere, počula v kuchyni spievať Mariu po španielsky.

Elsa prekrýzla domom a vyšla hore schodmi do svojej izby. Tam odhalila hnedý papier a hľadela na žiarivý rubínový hodváb. Musela sa

ho dotknúť, neubránila sa tomu. Jeho jemnosť ju akosi uspokojovala, pripomínala jej stužku, ktorú mala v detstve, keď si ešte cmúľala palce.

Dokáže to? Dokáže urobiť to, čo sa jej zrazu zrodilo v mysli? Začína sa to jej výzorom...

Bud' odvážna.

Elsa chytila za hrst vlasov dlhých po pás a odstrihla si ich pri brade. Cítila sa trochu šialene, ale ďalej strihala, kým nemala pri nohách kopu dlhých blond vlasov.

Klopanie na dvere Elsu tak vyplašilo, až jej vypadli nožnice a zabuchotali na bielizníku.

Dvere sa otvorili. Do izby vošla jej mama, a keď videla Elsiné ostrihané vlasy, prudko zastala. „Čo si to urobila?“

„Chcela som...“

„Nedovolím ti vyjsť z domu, kým ti vlasy nedorastú. Čo by povedali ľudia?“

„Mladé ženy majú mikádo, mama.“

„Nie milé mladé ženy, Elsinore. Prinesiem ti klobúk.“

„Len som chcela byť pekná,“ odvetila Elsa.

Matke sa v očiach zračila ľútosť a to bolo nad Elsiné sily.

DVA

Elsa celé dni strávila ukrytá vo svojej izbe, hovorila, že sa necíti dobre. V skutočnosti sa bála ukázať otcovi s tými krivolako ostrihanými vlasmi, ktoré prezrádzali jej potrebu. Spočiatku sa usilovala čítať. Knihy boli vždy jej útechou, romány jej dali priestor, aby bola odvážna a krásna, aj keď len vo vlastných predstavách.

Ale ten červený hodváb jej šepkal, priam kričal, až konečne odložila knihy a začala si robiť strih na šaty podľa časopisu. A keď ho už mala, zdalo sa jej hlúpe nepokračovať v práci, a tak vystrihla látku a začala šiť, len aby sa zabavila.

Kým šila, cítila zvláštny pocit – nádej.

Konečne v sobotu večer zdvihla dokončené šaty. Bol to presný model mestskej módy – výstrih v tvare V, nízky pás, asymetrický lem. Boli to odvážne moderné šaty. Šaty pre ženu, ktorá pretancuje celú noc a nemá nijaké starosti. Hovorili im emancipované ženy. Vystavovali na obdiv svoju nezávislosť, pili domácu pálenku, fajčili cigarety a tancovali v šatách, ktoré im odhaľovali nohy.

Musí si ich aspoň vyskúšať, aj keby v nich nikdy nevyšla spomedzi týchto štyroch múrov.

Okúpala sa, oholila si nohy, prihladila si na holej pokožke hodvábne pančuchy. Stočila vlhké vlasy, prichytila ich pinetkou a modlila sa, aby sa zvlhli. Kým sa jej sušili vlasy, vkradla sa do maminej izby a požičala si z toaletného stolíka jej kozmetiku. Zdola bolo počuť hudbu z gramofónu.

Napokon si vykefovala mierne zvlhnuté vlasy a dala si na čelo striebornú čelenku. Natiahla si šaty, ľahulinké ako obláčik. Asymetrický lem zvýrazňoval jej dlhé nohy.

Naklonila sa k zrkadlu, naniesla si na modré oči čiernu linku a prepudrovala si svetloružovým púdom ostré líčne kosti. Vďaka červenému rúžu mala pery plnšie, ako sľubovali v dámskych časopisoch.

Pozrela sa do zrkadla a pomyslela si: *Bože dobrý, takmer som pekná.*

„Dokážeš to,“ povedala si nahlas. *Bud' odvážna.*

Keď vyšla z izby a kráčala po schodoch, cítila sa prekvapujúco sebaisto. Celý život jej hovorili, že nie je pekná. Ale teraz...

Mama si to všimla prvá. Z celej sily plesla otca, takže zdvihol pohľad od svojich novín *Farm Journal*.

Zamračil sa. „Čo to máš na sebe?“

„To som si... ušila,“ Elsa si nervózne spojila ruky.

Otec zatvoril noviny. „A čo tie vlasy? Preboha! A máš šaty ako fľandra. Vráť sa do svojej izby a nerob si hanbu.“

Elsa sa obrátila na mamu, aby jej pomohla. „Toto je najnovšia móda...“

„Nie je súca pre zbožné ženy, Elsinore. Vidieť ti kolená. Tu nie sme v New Yorku.“

„Chod,“ povedal otec. „Okamžite.“

Elsa im už chcela vyhovieť, ale potom si uvedomila, čo znamená poslúchnuť, a zastala. Starký Walt by jej povedal, aby sa nevzdávala.

Vytrčila bradu. „Dnes večer idem do lokálu počúvať hudbu.“

„Nikam nejdeš,“ otec vstal. „Zakazujem ti to.“

Elsa sa rozbehla k dverám, bála sa, že keby spomalila, zastala by. Vybehla von a bežala ďalej, nevšímala si hlasy, ktoré na ňu kričali. Zastala, až keď nevládala s dychom.

Lokál sa nachádzal v meste medzi nájomnými stajňami a pekárňou. Stajne boli teraz v ére automobilov zadbenej. Odkedy podpísali

osemnásty dodatok ústavy a začala sa prohibícia, vídala, ako za tými drevenými dverami lokálu miznú ženy aj muži. A napriek maminmu názoru mnohé z tých mladých žien boli oblečené ako Elsa.

Zišla po drevených schodoch k zatvoreným dverám a zaklopala. Otvorila sa štrbina, ktorú si nevšimla, a uvidela prižmúrené oči. Cez štrbinu prenikala džezová melódia a cigarový dym. „Heslo,“ povedal známy hlas.

„Heslo?“

„Slečna Wolcottová, zabúdili ste?“

„Nie, Frank. Túžim počúvať hudbu.“ Bola na seba hrdá, ako pokojne to vyslovila.

„Váš otec by zo mňa zodral kožu, keby som vás pustil dnu. Choďte domov. Dievča ako vy by nemalo chodiť po uliciach v takomto oblečení. Z toho môžu byť len problémy.“

Škára sa zatvorila. Spoza zamknutých dverí ešte vždy počula hudbu. „*Ain't We Got Fun.*“ Vo vzduchu sa vznášal cigarový dym.

Elsa tam chvíľu zmätene stála. Nemôže ísť dnu? Prečo? Samozrejme, v dôsledku prohibície bol alkohol nelegálny, ale každý v meste si tak ovlažuje hrdlo a policajti prižmurujú oči.

Bezcieľne vykročila ulicou k okresnému súdu.

Vtedy si všimla, že sa k nej blíži muž.

Vysoký, štíhly, husté čierne vlasy mu mierne skrotila ligotavá pomáda. Mal na sebe zaprášené čierne nohavice, priliehali mu na štíhle boky a pod béžovým pulóvrrom bielu košeľu zapnutú až ku krku, z károvej kravaty mu bolo vidieť iba uzol. Na hlave mal nakrivo nasadenú koženú čiapku kamelota.

Keď prišiel bližšie, videla, aký je mladý – zrejme nemal viac ako osemnásť rokov, bol opálený a mal hnedé oči. (Podľa romancí to boli vyzývavé oči.)

„Dobrý deň, madam.“ Zastal, usmial sa a zložil si čiapku.

„To hovoríte m-mne?“

„Nikoho iného tu nevidím. Volám sa Raffaello Martinelli. Žijete v Dalharte?“

Talian. Bože dobrý. Otec by nechcel, aby sa čo len pozrela na toho chlapca, nieto aby sa s ním rozprávala.

„Áno.“

„Ja nie. Pochádzam z rušnej metropoly menom Lonesome Tree pri hraniciach s Oklahomou. Ani nežmurknite, lebo ju neuvidíte. Ako sa voláte?“

„Elsa Wolcottová,“ odvetila.

„Ako ten predajca traktorov? Počujte, poznám vášho tatka.“ Usmial sa. „Čo tu robíte sama v tých pekných šatách, Elsa Wolcottová?“

Bud' ako Fanny Hillová. Bud' odvážna. Toto je možno jej jediná šanca. Keď sa vráti domov, otec ju pravdepodobne dá pod zámku. „No... zrejme som osamelá.“

Raffaello vyvalil tmavé oči. Rýchlo pregígal a ohryzok mu poskakoval.

Prešla večnosť, kým čakala, čo povie.

„Aj ja som osamelý.“

Načiahol sa za jej rukou.

Elsa ju takmer odtiahla, tak ju to ohromilo.

Kedy sa jej naposledy niekto dotkol?

Je to len dotyk, Elsa. Nebuď hlúpa.

Bol taký pekný, až jej prišlo nevoľno. Bude ako tí chalani v škole, ktorí si ju doberali, šikanovali ju a za chrbtom ju volali Anyone Else? Hoci kto iný? Tiene akoby mu modelovali črty – vysoko posadené líce kosti, široké hladké čelo, ostrý rovný nos a pery také plné, až sa neubránila spomienkam na hriešne romány, ktoré čítala.

„Podťe so mnou, Els.“

Len tak bez všetkého jej zmenil meno a stvoril z nej inú ženu. Zdať sa jej to také dôverné, až sa zachvela.

Viedol ju prázdnu uličkou a tmavou cestou. Cez otvorené okná lokálu znela skladba *Toot, toot, Tootsie! Goodbye.*

Kráčal s ňou okolo železničnej stanice von z mesta smerom k elegantnému novému nákladnému autu značky Ford s veľkou korbou ohradenou drevenými bočnicami.

„Pekné auto,“ poznamenala.

„Bol dobrý rok na pšenicu. Rada jazdíte v noci?“

„Prirodzene.“ Sadla si na sedadlo spolujazdca a naštartoval. Keď vyrazili na sever, kabína sa zatriasla.

Prešli poldruha kilometra, Dalhart videli len v spätnom zrkadle a široko-ďaleko nič. Nijaké kopce, údolia, stromy, rieky, len hviezdnatá obloha, taká šira, akoby prehltila svet.

Viezol ich po hrboľatej ceste a odbočil k starej usadlosti Steward. Kedysi bola v okrese slávna, lebo mala obrovskú stodolu, ale počas posledného sucha ju opustili a okná domca za stodolou boli už celé roky zadebnené.

Zastal pred prázdnu stodolou a vypol motor, potom chvíľu len sedel a hľadel pred seba. Ticho medzi nimi rušilo iba dýchanie a tikanie zhasínajúceho motora.

Vypol svetlá a otvoril dvere, potom prešiel na druhú stranu a otvoril jej dvere.

Dívala sa, ako jej podáva ruku a pomáha jej vystúpiť z nákladného auta.

Mohol o krok ustúpiť, ale neurobil to a cítila z neho whisky a lewanduľu, ktorú zrejme použila jeho mama, keď mu prala alebo žehli-la košeľu.

Usmial sa na ňu a ona mu s nádejou úsmev opätovala.

Roztiahol na drevenej korbe dve prešívane deky a vyliezli na ne.

Ležali bok po boku a hľadeli na obrovskú hviezdnatú nočnú oblohu.

„Koľko máte rokov?“ spýtala sa Elsa.

„Osemnásť, ale mama sa ku mne správa, akoby som bol decko. Dnes som sa musel vykradnúť z domu. Príliš jej záleží, čo si pomyslia ľudia. Máte šťastie.“

„Mám šťastie?“

„Môžete chodiť v tých šatách bez gardedámy.“

„Uisťujem vás, že môj otec z toho nemá veru radosť.“

„Ale vy ste to dokázali. Utrhli ste sa. Myslíte si niekedy, že život musí byť viac, než tu vidíme, Els?“

„Myslím.“

„Chápete... niekde mladí v našom veku popijajú domácu pálenku a tancujú pri džezovej hudbe. Ženy fajčia na verejnosti.“ Vzdychol si. „A my sme tu.“

„Dnes som si ostrihala vlasy,“ prezradila mu. „Môj otec na mňa gánil, akoby som niekoho zavraždila.“

„Starí sú starí. Moji rodičia sem prišli zo Sicílie len s pár grošmi. Stále o tom rozprávajú a hovoria, aké mali šťastie. Akoby to bolo šťastie, keď skončili tu.“

„Vy ste muž, Raffaello. Môžete robiť, čo chcete, ísť, kam chcete.“

„Hovorte mi Rafe. Mama hovorí, že to znie americky, ale ak tak veľmi chceli byť Američania, mali ma pomenovať George. Alebo Lincoln.“ Vzdychol si. „Dobre mi padne, že to môžem výnimočne povedať nahlas. Ste dobrá poslucháčka, Els.“

„Ďakujem... Rafe.“

Prevalil sa na bok. Cítila na tvári jeho pohľad a usilovala sa dýchať rovnomerne.

„Smiem vás pobožkať, Elsa?“

Len prikývla. Naklonil sa a pobožkal ju na líce. Pery mal nežné a pri jeho dotyku cítila, ako ožila.

Bozkával ju na hrdlo a túžila dotýkať sa ho, ale neodvážila sa. Dobré ženy také čosi veru nerobia.

„Môžem... sa odvážiť urobiť viac, Elsa?“

„Máš na mysli...“

„Pomilovať ťa?“

Elsa snívala o takej chvíli, modlila sa za to, predstavovala si to podľa kníh, ktoré čítala, a teraz je to tu. Naozaj. Muž sa pýta, či ju môže pomilovať.

„Áno,“ zašepkala.

„Si si istá?“

Prikývla.

Odtiahol sa, rozopol si opasok a odhodil ho. Keď si sťahoval nohavice, spona cinkla o bok nákladiaka.

Vyhrnul jej červené hodvábne šaty, hladko sa jej klízali po tele, štekli ju a vzrušovali. Keď jej stiahol nohavičky, v mesačnom svetle zazrela svoje nohy. Pocítila teplý nočný vzduch a zachvela sa. Nohy držala spojené, kým jej ich nerozťahol a neľahol si nad ňu.

Bože dobrý.

Zatvorila oči a on do nej vnikol. Tak to bolelo, až vykrikla.

Rýchlo zatvorila ústa a stíchla.

Rafe stonal a klízal dnu a von, potom klesol na ňu. Na krku cítila jeho dych.

Odkotúľal sa nabok, ale zostal ležať pri nej. „Páni,“ zamrmlal.

Znelo to, akoby sa usmieval, ale ako je to možné? Musela niečo robiť zle. To nemôže byť... ono.

„Ty si naozaj výnimočná, Elsa,“ vyhlásil.

„Bolo to... dobré?“ odvážila sa spýtať.

„Bolo to skvelé,“ uistil ju.

Chcela sa prevaliť nabok a skúmať mu tvár. Bozkávať ho. Tieto hviezdy videla tisíc ráz. On bol ktosi nový a túžil po nej. Mala pocit, akoby otriasol jej svetom. Nikdy si čosi takéto nepredstavovala. Spýtala sa, či ju môže pomilovať. Možno spolu zaspia a...

„No, asi by som ťa mal odviezť domov, Els. Otec mi zmastí zadok, ak skoro ráno nebudem na traktore. Zajtra zorieme ďalších stodvadsať akrov a zasejeme viac pšenice.“

„Aha,“ zamrmlala. „Dobre. Pravdaže.“

ELSA ZABUCHLA DVERE na nákladiaku a pozerala cez otvorené okno na Rafa, ten sa usmieval, pomaly zdvihol ruku a odišiel.

Čo to bolo za rozlúčku? Chce ju znova vidieť?

Len pozri naňho. Pravdaže nie.

Okrem toho býva v Lonesome Tree. To je päťdesiat kilometrov od Dalhartu. A keby ho náhodou znova videla v Dalharte, nič by to neznamenalo.

Bol Talian. Katolík. Mladý muž. Nič z toho nebolo pre jej rodičov prijateľné.

Otvorila bránu a vstúpila do maminho voňavého sveta. Odteraz jej bude vôňa jazmínu vždy pripomínať jeho...

Otvorila dvere a vošla do tmavého salóna.

Keď zatvárala dvere, začula vrznutie a zmeravela. Cez okno prenikalo mesačné svetlo. Pri gramofóne videla stáť otca.

„Kto si?“ spýtal sa a podišiel k nej.

Elsa sa zošmykla z hlavy strieborná čelenka. Posunula si ju vyššie. „T-tvoja dcéra.“

„Presne tak. Môj otec bojoval, aby sa Texas stal súčasťou Spojených štátov. Vstúpil medzi rangerov, bojoval v Larede, postrelili ho a takmer zomrel. Táto zem je presiaknutá našou krvou.“

„Á-áno, viem, ale...“

Elsa nevidela, že zdvihol ruku, všimla si ju, až keď bolo neskoro. Z celej sily jej plesol po sánke, takže stratila rovnováhu a spadla na dlážku.

Pozviechala sa na nohy a chcela odísť. „Papa...“

„Robíš nám hanbu. Zmizni mi z očí.“

Elsa vybehla hore schodmi a zaplesla dvere na izbe.

Trasúcimi sa rukami zažala nočnú lampičku a vyzliekla sa.

Nad prsníkom mala červený flák. (To urobil Rafe?) Na sánke sa jej už tvorila modrina a vlasy mala po milovaní hrozne strapaté, ak sa to dalo nazvať milovanie.

No ak bude môcť, urobí to znova. Nech ju aj otec bije, kričí na ňu, uráža ju, vydedí ju.

Teraz vedela, čo predtým ani netušila – urobí čokoľvek, strpí čokoľvek, aby ju milovali, hoci len jednu noc.

KEĎ SA ELSA na druhé ráno zobudila, cez otvorené okno prenikalo slnečné svetlo. Červené šaty viseli na dverách šatníka. Boľavá sánka jej

pripomenula, čo sa včera stalo, tak ako bolesť po milovaní. Na to prvé chcela zabudnúť, to druhé si túžila uchovať v pamäti.

Na železnej posteli mala zošívané prikrývky, ktoré často vyrábala pri svetle sviec počas studených zimných mesiacov. Konča postele stál bielizník plný vyšívanej bielizne, bola tam aj jemná biela nočná košeľa a svadobná prikrývka, ktorú Elsa začala zošívvať ako dvanásťročná, prv než pochopila, že jej nepríťažlivosť nie je len fáza, ale trvalý stav. V čase, keď Elsa dostala prvé mesiačky, mama prestala hovoriť o jej svadbe a prestala zdobiť korálikmi alençonškú čipku. Tá čipka teraz ležala zložená v hodvábnom papieri, bolo jej len toľko, čo by stačilo na polovicu šiat.

Ozvalo sa klopanie na dvere.

Elsa sa posadila. „Ďalej.“

Mama vošla dnu, ale jej móдне topánky nevydali nijaký zvuk na drevenej dlážke pokrytej koberčekom. Bola vysoká, plecnatá a nestrpela nezmysly. Žila vzorne, predsedala cirkevným výborom, viedla Spolok na skráslenie mesta a hovorila ticho, aj keď sa hnevala. Minervu Wolcottovú nič a nikto nevyviedol z miery. Tvrdila, že to je v rodine, zdedila tú vlastnosť po predkoch, ktorí prišli do Texasu v časoch, keď široko-ďaleko nebolo vidieť bielu tvár.

Mama si sadla na peľasť. Vlasy mala odfarbené načierne a stiahnuté vzadu do uzla, čo len zvýrazňovalo jej ostré črty. Dotkla sa boľavej modriny na Elsinovej sánke. „Môj otec by so mnou urobil čosi oveľa horšie.“

„Ale...“

„Nijaké ale, Elsinore.“ Predklonila sa a zastrčila prameň Elsiných ostrihaných vlasov za ucho. „Predpokladám, že si dnes v meste vypočujem klebety. *Klebety*. O jednej z mojich dcér.“ Sťažka si vzdychla. „Dostala si sa do ťakostí?“

„Nie, mama.“

„Takže si dobré dievča?“

Elsa prikývla, nedokázala nahlas klamať.

Mama priložila ukazovák na Elsinu bradu a zdvihla jej tvár. Skúmala Elsu, mračila sa, dohadovala sa. „Pekné šaty ešte z nikoho neurobili pekné dievča, srdiečko.“

„Len som chcela...“

„Nebudeme o tom viac hovoriť a nech sa to už nezopakuje.“

Mama vstala, prihladila si levanduľové krepové šaty, hoci sa na nich neurobili nijaké záhyby. Vytvoril sa medzi nimi odstup, pevný ako plot. „Ty sa nikdy nevydáš, Elsinore, aj keď sme bohatí a máme dobré postavenie. Nijaký muž, ktorý stojí za zmienku, netúži mať nepeknú manželku vyššiu ako on. A keby aj prišiel muž, ktorý by prehliadol tvoje slabosti, určite by sa mu nepáčila poškrvnená poveseť. Nauč sa byť spokojná s realitou. Odhod' tie svoje hlúpe romantické romány.“

Cestou z izby mama vzala jej červené hodvábne šaty.

TRI

Po prvej svetovej vojne vládlo v Dalharte vlastenectvo. A to spolu s dažďom a rastúcimi cenami pšenice dalo všetkým dôvod na oslavu Štvrtého júla. Výklady obchodov v meste hlásali príchod Dňa nezávislosti a zvonce veselo vyzváňali, keď ľudia chodili dnu a von z obchodov a nakupovali jedlo a pitie na oslavy.

Elsa sa zvyčajne tešila na ten sviatok, ale posledné týždne mala ťažké. Od toho večera s Rafom mala pocit, akoby bola v klietke. Nepokojná, nešťastná...

Niežeby sa niekto z rodiny na ňu lepšie pozrel a videl ten rozdiel. Nedala nahlas najavo svoju nespokojnosť, pochovala ju a šla ďalej. Nič iné nevedela.

Chodila so sklonenou hlavou a predstierala, že sa nič nezmenilo. Čo najviac času trávila vo svojej izbe, aj keď leto bolo horúce. Dala si z knižnice priniesť knihy – vhodné knihy – a čítala ich od začiatku do konca. Vyšívala utierky a obliečky na vankúše. Pri večeri počúvala rozhovory rodičov a prikyvovala, keď bolo treba. V kostole mala na svojich škandalózne ostrihaných vlasoch klobúčik, vyhovárala sa, že sa necíti dobre, a nechali ju na pokoji.

Keď sa z času na čas odvážila zdvihnúť pohľad od obľúbenej knihy a pozrieť cez okno, videla na obzore prázdnu budúcnosť starej dievky.

Prijmi to.

Modrina na sánke vybledla. Nikto – ani len jej sestry – neutrúsil nijakú poznámku. V dome Wolcottovcov sa život vrátil do normálu.

Elsa sa cítila ako povestná lady zo Shalottu, ktorá žila vo veži, bola prekliata a nemohla opustiť svoju izbu, navždy odsúdená pozorovať rušný život znútra. Ak si aj niekto všimol, že Elsa je nejaká zamŕknutá, nič nepoznámene ani sa nespýtal prečo. V skutočnosti sa nič nezmenilo. Už dávno sa naučila zmiznúť. Bola ako tie zvieratá, ktoré vďaka svojmu obrannému mechanizmu splynú s prostredím a stanú sa neviditeľnými. Tak sa vyrovnávala s odmietnutím. Nič nepovedať a zmiznúť. Nikdy neodpovedať bojovne. Ak zostala ticho, ľudia napokon zabudli, že je tam, a nechali ju na pokoji.

„Elsa!“ zakričal otec nahor. „Je čas odísť. Nechceme kvôli tebe prísť neskoro.“

Elsa si natiahla kozinkové rukavičky – musela ich nosiť aj v tej horúčave – a nasadila si slamený klobúk. Potom zišla dolu.

Zrazu zastala na polceste a nedokázala ísť ďalej. Čo ak bude na večierku Rafe?

Štvrtý júl bol jeden z tých vzácných dní, keď sa zišiel celý okres. Rozličné mestá zvyčajne mali oslavy vo svojich sálach, ale na túto príležitosť sa schádzali zoširoka-zďaleka.

„Poďme,“ povedal otec. „Tvoja mama nerada mešká.“

Elsa nasledovala rodičov k otcovmu novému zelenému športovému kabrioletu. Nasadli a stlačili sa na kožených sedadlách. Hoci bývali v meste a spoločenská sála bola blízko, mali so sebou veľa jedla a mama by to neprežila, keby ju videli ísť peši na večierok.

Dalhartská spoločenská sála bola vyzdobená červeno-bielo-modrými vlajkami. Vonku parkovalo zo desať áut. Väčšina z nich patrila farmárom, ktorým sa v posledných rokoch darilo, a bankárom, ktorí financovali ten rast. Ženy zo Spolku na skráslenie mesta starostlivo upravili okolie, takže trávnik bol krásny zelený. Vedľa schodov vedúcich k dve-

rám kvitli pestrofarebné kvety. Všade bolo veľa detí, veselo sa smiali, hrali, pobehovali. Elsa nevidela nijakú dospievajúcu mládež, ale boli niekde tam, pravdepodobne sa ukradomky bozkávali v tmavých kútoch.

Papa zaparkoval na ulici a vypol motor.

Elsa začula hudbu. Cez otvorené dvere sa niesli zvuky večierka – rozhovory, kašeľ, smiech. Huslisti hrali za sprievodu bendža a gitary *Second Hand Rose*.

Papa otvoril kufor a odhalil jedlo, ktoré Maria chystala celé dni. Jedlo, za ktoré budú chváliť mamu. Rodinné recepty od jej texaských predkov pionierov – melasové koláče, korenisté medovníky tety Berthy, obrátená broskyňová torta a obľúbená šunka starkého Walta s omáčkou ochutenou whisky a kukuričná kaša – a to všetko malo ľuďom pripomínať, aké hlboké korene majú Wolcottovci v dejinách Texasu.

Elsa vykročila zarovno rodičov a niesla ešte teplý liatinový hrniec do spoločenskej sály.

Vnútri použili pestrofarebné prikrývky na všetko od dekorácie po obrusy. Pri zadnej stene stálo niekoľko dlhých stolov s občerstvením: bolo tam pečené bravčové mäso, husté omáčky, tácky s fazuľkou varenou v bravčovej masti. Bezpochyby tam bude aj kurací šalát, zemiakový šalát, klobásky a biskvity, ražný chlieb aj kukuričný chlieb, všetky možné koláče a zákusky. Všetci mali radi oslavy a ženy si dali záležať, aby zapôsobili jedna na druhú. Bude tam údené mäso, králičie klobásky, bochníky chleba s čerstvo zmúteným maslom, vajcia natvrdo, ovocné koláče a misky plné hotdogov. Mama zamierila k rohovému stolu, kde ženy zo Spolku na skrášlenie mesta rozkladali svoje výrobky.

Elsa videla, že jej sestry stoja pri ženách zo Spolku. Suzanna mala na sebe blúzku ušitú z Elsinho červeného hodvábu. Charlotte mala na krku červený hodvábný šál.

Elsa prudko zastala, pri pohľade na sestry v červenom hodvábe sa jej zmocnila sklúčenosť.

Papa sa pridal k mužom hlasno debatujúcim vedľa pódia.

Hoci počas prohibície bol alkohol zakázaný, bolo ho tam dosť pre mužov, ktorí tvorili silnú skupinu migrantov z Ruska, Nemecka, Talian-

ska a Írska. Prišli sem s prázdnyimi rukami a podarilo sa im niečo do-
siahnuť, netúžili počúvať, ako majú žiť, a tobôž nie od vlády, ktorá akoby
ani nevedela, že Veľké prérie existujú. Hoci pôsobili dosť ošumelo, mno-
hí z tých mužov mali v bankách dosť peňazí. Keď sa pšenica predávala
za dolár a tridsať centov za bušel a jej pestovanie stálo štyridsať centov,
všetci v meste boli šťastní. Ak mal človek dosť pôdy, mohol zbohatnúť.

„Dalhart je na najlepšej ceste,“ vyhlásil papa tak nahlas, aby ho bolo
počuť napriek hudbe. „Na budúci rok tu postavím operu, došľaka. Pre-
čo by sme mali chodiť za kultúrou do Amarilla?“

„Potrebujeme v meste elektrinu. To je základ úspechu,“ dodal pán
Hurst.

Mama ďalej rozkladala jedlo, nikdy nebola spokojná, ako ho rozlo-
žili iní, keď tam nebola. Charlotte a Suzanna sa smiali so svojimi pek-
nými, elegantne oblečenými priateľkami, väčšina z nich boli mamičky.

Elsa zazrela Rafa, stál s inými talianskymi rodinami v kúte pri stole
s jedlom. Čierne vlasy mal navrchu splasnuté, pri ušiach kratšie, zišlo by
sa ho ostriať. Vďaka pomáde, ktorú použil, sa mu ligotali, ale nevedel
ich skrotiť. Na sebe mal obyčajnú košeľu, na lakťoch ošúchanú, hnedé
nohavice, hnedé kožené traky a károvaný motýlik. Pod pazuchu ho dr-
žalo pekné tmavovlasé dievča. Za tých šesť týždňov, čo ho nevidela, sa
mu tvár ešte väčšmi opálila vďaka dlhým hodinám na poli.

Pozri sa sem, premýšľala a potom dodala: Nie, nepozerať sa.

Bude predstierať, že ju nepozná. Ba čo by bolo horšie, že ju nevidí.

Elsa sa donútila pohnúť z miesta a počula na drevenom tanečnom
parkete kľopot svojich podpätkov.

Položila liatinový hrniec na stôl s bielym obrusom.

„Preboha, Elsa, šunka uprostred dezertov! Na čo myslíš?“ zvolala
mama.

Elsa vzala hrniec a odniesla ho na iný stôl. Pri každom kroku bola
bližšie k Rafovi.

Postavila hrniec čo najtichšie.

Rafe na ňu pozrel, zbadal ju. Neusmial sa, len ustarostene pozrel na
dievča vedľa seba, a to bolo ešte horšie.

Elsa okamžite odvrátila pohľad. Nemôže tam stáť celá roztúžená. Zadušalo ju to. A vôbec sa jej nežiadalo, aby si ju celý večer nevšímal.

„Mama?“ podišla bližšie. „Mama?“

„Nevidíš, že sa rozprávam s pani Tolliverovou?“

„Áno, prepáč. Ja len...“ *Nepozeraj naňho.* „Necítim sa dobre.“

„Predpokladám, že to vyvolalo priveľa vzrušenia,“ mama pozrela na priateľku.

„Myslím, že by som mala ísť domov,“ povedala Elsa.

Mama prikývla. „Samozrejme.“

Keď Elsa kráčala k otvoreným dverám, dala si záležať, aby ani nepozrela na Rafa. Na tanečnom parkete sa popri nej krútili dvojice.

Vyšla von do teplého, zlatistého podvečera. Dvere sa za ňou zabuchli, stlmili tóny husíeľ a dupot tancujúcich nôh.

Kľučkovala pomedzi zaparkované autá, konské povozy, na ktorých chodili do mesta na takéto udalosti menej úspešní farmári.

Na Main Street teraz vládlo ticho, zalievala ju karamelová žiara, ktorá sa čoskoro zmení na noc. Vykročila po drevenej promenáde.

„Els?“

Zastala a pomaly sa obrátila.

„Mrzí ma to, Els,“ Rafe vyzeral nesvoj.

„Mrzí ťa to?“

„Mal som niečo povedať. Zakývať ti alebo čo.“

„Aha.“

Podišiel tak blízko, až cítila teplo, ktoré z neho vyžarovalo, a slabú vôňu pšenice.

„Chápem, Rafe. Je pekná.“

„Gia Compostová. Naši rodičia sa dohodli, že sa vezmeme, prv než sme sa naučili chodiť.“ Naklonil sa bližšie. Na líci cítila jeho hrejivý dych.

„Snívam o tebe,“ vyhrkol.

„N-naozaj?“

Rozpačito prikývol.

Mala pocit, akoby sa ocitla na kraji útesu, keby spadla dolu, dolámala by si kosti. Ten jeho výzor, jeho hlas. Hľadela mu do očí, tmavých

ako noc, roztúžených a trochu smutných, hoci si nevedela predstaviť, prečo sú smutné.

„Stretnime sa dnes v noci,“ navrhol. „O polnoci. V starej Stewardovej stodole.“

ELSA LEŽALA NA POSTELI oblečená.

Nemôže tam ísť, to jej bolo jasné. Modrina na sánke sa zahojila, ale pod povrchom ešte vždy zostala stopa. Dobré ženy nerobia to, o čo ju žiada Rafe.

Počula, keď sa vrátili domov rodičia, vyšli hore schodmi, otvorili a ztvorili dvere na svojej spálni kúsok ďalej na chodbe.

Hodiny na nočnom stolíku ukazovali 21.40.

Elsa len ležala, plytko dýchala a dom postupne stíchol.

Čakala.

Nemala by tam ísť.

Ale nech si to koľkokrát rás opakovala v hlave, nebolo to dôležité, lebo ani na okamih nepripúšťala, že by sa riadila svojou radou.

O pol dvanástej vstala z postele. V izbe bolo ešte vždy horúco, ale z okna mala výhľad na nočnú oblohu nad Veľkými prériami. Jej detský vchod do dobrodružstva. Ako často stála pri tomto okne a vysielala svoje sny k tým neznámych vesmírom?

Otvorila okno a vyliezla na kovovú treláž. Zdalo sa jej, akoby sa ocitla v strede hviezdnej oblohy.

Keď zoskočila na hustú trávu, zastala a nervózne čakala, že ju odhalia, ale vnútri sa nerozsvietilo. Prikradla sa k bočnej strane domu a vzala si sestrin starý bicykel. Nasadla, vyšla na cestu a krútila pedálmi po Main Street, von z mesta.

Nočný svet bol veľký a osamelý, ale miestni si už privykli, že je osvetlený len hviezdami, bielymi bodkami v tmavom svete. Tu vonku neboli domy, celé kilometre len šira tma.

Zastala pri starej stodole, bicykel položila na trávu pri ceste.

Nepríde.

Pravdaže nepríde.

Pamätala si každé jeho slovo, hoci ich nebolo veľa, každý odtienok výrazu tváre, keď sa s ňou rozprával. Jeho úsmev akoby sa začínal na jednej strane a pomaly prekĺzol na miesto. Na sánke mal bledú jazvičku, rezáky mu mierne vytřčali.

Snívam o tebe.

Stretnime sa dnes v noci.

Odpovedala mu? Alebo tam len nemo stála? Nespomínala si.

Ale teraz tu trčala sama pri opustenej stodole.

Je hlúpa.

Keby ju pristihli, rozpútalo by sa peklo.

Podišla bližšie a hnedé topánky na vysokom podpätku vřzgali na kamienkoch na ceste. Pred ňou sa vynímala stodola, vrchol strechy akoby sa chytil na rybársky háčik mesiaca. Naokolo ležali roztrúsené dosky.

Elsa sa objala, akoby jej bolo chladno, hoci v skutočnosti jej bolo nepríjemne teplo.

Ako dlho tam stála? Dosť na to, aby jej prišlo nevoľno. Už to chcela vzdať, keď vtom začula motor auta. Zvrtila sa a uvidela blížiac sa reflektory.

Tak ju to ohromilo, že sa nevedela ani pohnúť.

Jazdil priveľmi rýchlo, ľahkovážne. Spod kolies lietali kamienky. Klaksón trúbil.

Zrejme dupol na brzdu, lebo nákladiak prudko zastal. Okolo neho stúpala prach.

Rafe náhlivo vyskočil z nákladiaka. „Els,“ usmial sa a vyčaril kyticu fialových a ružových kvetov.

„T-ty si mi priniesol kvety?“

Načiahol sa do kabíny a vybral fľašu. „Aj džin!“

Elsa nevedela, ako na to reagovať.

Podal jej kvety. Pozrela mu do očí a pomyslela si: *Toto. Za toto zaplatí akúkoľvek cenu.*

„Túžim po tebe, Els,“ zašepkal.

Šla za ním na korbu nákladiaka.

Boli na nej rozprestreté prikrývky. Elsa ich trochu prihladila a ľahla si. Z kosáčika mesiaca vychádzalo iba vlákenko svetla.

Rafe si ľahol vedľa nej.

Cítila nablízku jeho telo, počula, ako dýcha.

„Myslíš na mňa niekedy?“ spýtal sa.

„Áno.“

„Aj ja. Teda, na teba. Na toto.“ Začal jej rozopínať živôtik.

Jeho dotyky ju rozpaľovali. Nedokázala sa upokojiť, nevedela to zakryť.

Vyhrnul jej šaty a stiahol nohavičky, na pokožke cítila nočný vzduch. Vzrušoval ju ten vzduch na jej pokožke, jej nahota, jeho dych.

Túžila sa ho dotýkať, ochutnať ho, povedať mu, kde chce – túži –, aby sa jej dotýkal, ale bála sa, že sa tým poníži, a tak mlčala. Všetko, čo by povedala, by bolo nesprávne, pre dámu nevhodné a veľmi túžila urobiť ho šťastným.

Vnikol do nej, prv než bola pripravená, tvrdo do nej vrazil a zastonal. O pár sekúnd sa zvalil na ňu, celý sa triasol a rýchlo dychčal.

Zašepkal jej do ucha čosi nezrozumiteľné. Dúfala, že to bolo romantické.

Dotkla sa mu strniska na brade. Dotkla sa ho tak jemne, až sa jej zdalo, že to ani necítil.

„Budeš mi chýbať, Els,“ zamrmľal.

Elsa rýchlo odťahla ruku. „Kam ideš?“

Otvoril fľašu džinu a dal si výdatný dúšok, potom podal fľašu jej. „Rodičia ma nútia, aby som šiel na vysokú školu.“ Prekotúľal sa na bok, oprel si hlavu o ruku a díval sa na ňu, ako pije ohnivý nápoj, potom si priložila ruku na ústa.

Znova si odpil. „Mama chce, aby som promoval na vysokej škole a stal sa ozajstným Američanom alebo také čosi.“

„Vysoká škola,“ vzdychla roztúžene.

„Veru. Hlúpe, čo? Netúžim sa vzdelávať čítaním kníh. Chcem vidieť Times Square, Brooklyn Bridge a Hollywood. Vzdelávať sa tým, že budem vidieť svet.“ Znova si gľgol. „A ty o čom snívaš, Els?“

Jeho otázka ju tak prekvapila, že jej chvíľu trvalo, kým mu odpovedala. „Zrejme o dieťati. A vlastnom domove.“

Uškrnul sa. „Ha, to sa neráta. Keď žena túži po dieťati, to je ako keď semeno chce rásť. Po čom ešte túžiš?“

„Vysmeješ sa mi.“

„Nevysmejem. Sľubujem.“

„Chcem byť odvážna,“ povedala tak ticho, že ju ledva bolo počuť.

„A čoho sa bojíš?“

„Všetkého,“ vzdychla. „Môj starý otec bol texaský ranger. Hovorieval mi, aby som povstala a bojovala. Ale o čo? Nevieť. Keď to hovorím nahlas, znie to hlúpo...“

Videla, ako sa na ňu díva, a dúfala, že noc k nej je milosrdná.

„Nepoznám nijaké iné dievča ako ty,“ zastrčil jej za ucho prameň vlasov.

„Kedy odchádzaš?“

„V auguste. Takže máme trochu času. Ak sa so mnou ešte chceš stretnúť.“

Elsa sa usmiala. „Chcem.“

Vezme od Rafa, čo sa len dá, a zaplatí za to, nech bude cena akákoľvek. Aj keby sa dostala do pekla. Za jednu minútu sa pri ňom cítila krajšia, než sa cítila za dvadsaťpäť rokov, čo je na svete.

ŠTYRI

V polovici augusta boli kvety vo visiach črepníkoch a žardiniérach v centre Dalhartu spálené a vyschnuté. Len zopár obchodníkov našlo v tej horúčave energii strihať a polievať kvety, a tie by aj tak dlho nevydržali. Pán Hurst Else chabo zakýval, keď okolo neho prechádzala cestou z knižnice.

Keď otvorila bránu, zaplavila ju omamne sladká vôňa záhrady a prišlo jej zle. Zakryla si ústa rukou, ale nevedela tomu zabrániť. Vypracala sa na mamine obľúbené americké ruže.

Elsu ešte dlho napínalo, aj keď už v žalúdku nič nemala. Napokon si utrela ústa a celá roztrasená sa vystrela.

Vedľa seba začula šuchot.

Mama kľáčala v záhrade s pleteným klobúkom na hlave, na bavlnených šatách mala zásteru. Odložila nožnice a vstala. Vrecká záhradníckej zástery mala plné odrezkov. Ako to, že si nič nerobí z trňov?

„Elsa,“ mamin hlas znel prekvapujúco ostro, „nevracala si aj pred pár dňami?“

„Nič mi nie je.“

Mama si stiahla rukavice prst za prstom, potom podišla k Else.